

En bok om museiföremål, människor och kalebasser

När jag läste ordet Kalebass i titeln på boken *Nyttan av en halv kalebass* blev jag genast osäker på vad en kalebass egentligen är och hur den ser ut. Som så många andra skulle göra i mitt ställe klickade jag mig genast fram till Google på min närmaste uppkopplade apparat.

Genast kunde jag bläddra bland bilder, läsa fakta blad och skumma igenom artiklar som nämner ordet kanske bara en gång. Efter denna övning vet jag absolut hur en Kalebass ser ut, men kan knappast svara på frågan vad den har för nytta.

Är museernas tid över?

En bok om museiföremål kanske inte låter som spännande läsning men jag öppnade boken med en tanke i bakhuvudet, vad har egentligen museum för plats i dagens verklighet där du genom ett klick kan se en bild på något och läsa vad det är och var föremålet kommer ifrån? Personligen försöker jag med jämna mellanrum hitta tid för att stå framför en monter med udda föremål eller framför vackra målningar och hoppas därför att detta inte betyder att museernas tid är över.

Föremålens nytta

Wilhelm Östberg skriver dock inte i sin bok bara om föremål och vad vi kan läsa på de små beskrivningsskyltarna bredvid. Han diskuterar hur ett föremål faktiskt är mer än en text om ursprung och årtal, han diskuterar dess liv utanför en glasmonter på Djurgården, dess roll i en kultur, dess faktiska nytta. Han berättar historier om olika föremål han förvärvat

i Afrika till Etnografiska museet i Stockholm, historier om hur han såg dem användas och människorna han såg använda dem.

Jag rekommendera denna lätt lästa bok om föremålen som ställs ut på etnografiska museer. Jag rekommenderar den för att den ställer frågor jag själv inte hade reflekterat över om hur vi ser på föremål. Ska de vackraste objekten ställas ut eller de som använts mest? Vilka föremål reflekterar det utställningen vill säga mest? Idag görs fler och fler föremål av material som är lätt tillgängliga, så som plast, bör inte också dessa ha en plats på museer

Titel: *Nyttan av en halv kalebass - Berättelser om föremål från Afrika*
Författare: Wilhelm Östberg
Förlag: Carlsson Bokförlag
Sidor: 167

gläds jag åt vissa delar av boken, bl.a. av att Östberg vid ett tillfälle säger att han inte ville återberätta de traditioner han sett under en av sina resor av

respekt för människorna och deras kultur. Allt kanske trots allt inte bör ställas ut på museer utan vissa skatter bör få behållas av folken som de tillhör.

Boken innehåller också flera färgbilder som visar ett antal av de föremål som Östberg talar om i sina reseberättelser. Föremålen är fotade i en neutral miljö och påminner om hur du skulle se dessa utställda på ett museum. I och med detta kompletterade bilderna Östbergs text och poäng väldigt bra och resultatet blev att det kändes som man genom boken

gick genom en enda utställning, vilket antagligen var tanken då den är knuten till Etnografiska museets utställning *Magasinet* – en etnografisk skattkammare.

Vad jag lärt mig

Nu vet jag vad en Kalebass kan ha för nytta och jag hoppas att museer kan fylla just denna funktion i ett samhälle där om vi bara vill se hur något ser ut, kan plocka upp telefonen ur fickan och genast få ett svar. Istället kan museer ge oss den historia ett föremål kan berätta om människorna som framställde det, människorna som använde det och verkligheten som den spelade en roll i. När vi frågar oss varför, hur och av vem så kan jag nu säga mer säkert att ett museums roll bör vara just att besvara dessa frågor.

Niskua Igualikinya

då de faktiskt är en del av människors vardag?

Allt bör inte återberättas

Trots att jag kanske inte håller med alla hans åsikter och resonemang så

